

handlinger, der allerede hidtil har været ført ved første Behandling, bærer Vidnesbyrd om det vanskelige Problem, man her har taget op, og de mange forskellige Opfattelser, der er af det foreliggende Lovforslag. Jeg, der har været en opmærksom Tilhører under hele Forhandlingen, maa erkende, at det har været uhyre vanskeligt at finde en rød Traad i den — saa divergerende har Meningerne været, ikke alene mellem de forskellige Partier, men ogsaa mellem Partiernes egne Medlemmer.

Der er dog nogle af de faldne Udtalelser, som jeg særlig har lagt Mærke til. Man har sagt, at man ved dette Lovforslag egentlig for første Gang rækker sin Haand ud imod det Princip, som særlig forfægtes af Georgeismen, nemlig Beskatningen af Jorden. Om det nu er en Imødekommenhed overfor disse Teoretikere, skal jeg lade staa hen. Jeg har dog en Formodning om, at man ved dette Forslag tilsigter at skabe en ny Skatteskrue. Det er en Kendsgerning, at de gamle Skatter er ved at gaa over Gevind, og man maa derfor søge nye Udveje for at tilvejebringe Midler til Statshusholdningens Vedligeholdelse paa det nuværende kostbare Grundlag. Man begynder her med at foreslaa en Grundskyld paa 7,5 pro mille, som stigende i Løbet af 14 Aar skal naa 15 pro mille eller 1½ pCt. Ganske vist skal jo nogle af de nu bestaaende Skatter nedfældes heri, men det vil jo i det store og hele blive en betydelig Skatteforhøjelse.

Det er ikke let at finde ud af, hvilken Betydning Skatten vil faa, men jeg mener, at dette at beskatte Grunden maa efterhaanden blive en Anneksion af Grundene; det vil det uvægerligt blive, fordi der jo bliver lagt en Iste Prioritet paa Grunden. Dette erkendte den højtærede Indenrigsminister ogsaa, idet han mente, at al Skat var Anneksion, hvad jeg dog ikke kan indrømme. Naar først denne Skatteskrue er kommet i Gang, vil det ikke være saa svært med det nuværende demokratiske Styre at give den nogle flere Omdrejninger, efterhaanden som Behovet stiger, og naar vi op til en Beskatning af Grundværdierne af 5—6 pCt., saa er Grundene faktisk annekteret af Samfundet, og det vil være umuligt for Grundenes nominelle Ejermænd at behæfte dem eller belaae dem, fordi de i Forvejen af det offentlige er saaledes behæftet, at man ikke kan have nogen Sikkerhed i dem.

Det forekommer mig, at Landbrugerne, naar dette Forslag er ført ud i sin yderste Konsekvens, maaske i Løbet af en 20—30 Aar, vil komme til at staa i samme Afhæn-

ghedsforhold til det offentlige, som de tidligere har staaet i i Forhold til Herremændene og Godsejerne, og jeg er derfor noget forbauset over den velvillige Holdning, som Venstre har vist dette Lovforslag. Det forekommer mig derfor, at den ærede Ordfører for Venstre maa være noget betænkelig ved al den Ros, som den højtærede Minister gav ham for hans Standpunkt til Forslaget som Helhed.

Den georgeistiske Idé, som jeg har gjort mig Umage for at sætte mig ind i, er jo en Teori, der lover store Samfundsgoder; men den har den Mangel, at den ikke kan indføres i et gammelt Samfund. Dersom man for 1 000 Aar siden havde forsøgt at indføre denne Idé, vilde det maaske have været muligt, og saa vilde vi maaske nu have levet under de idylliske Tilstande og de Velsigelser, som denne Idé lover. Men under de nuværende Forhold vil det være ganske umuligt at gennemføre disse Ideer, fordi der har udviklet sig et individuelt Ejendomsbegreb, som særlig tager sit Udgangspunkt i Besiddelse af Jord. Det vilde derfor være en enestaaende Revolution, en fuldstændig Kuldkastelse af de Begreber om Ejendomsret, som man nu nærer, og som for vort Vedkommende er knæsat igennem Grundloven, dersom man nu vilde indføre de georgeistiske Teorier. Men jeg tror heller ikke, at Georgeismens Tilhængere vel forstaaet vil have Grund til at glæde sig meget over Forslaget. Man opnaar nemlig ikke at faa afløst andre Skatter; man opnaar kun at faa forøget Skattebyrden ved at indføre denne nye Skat.

De faldne Udtalelser har i meget væsentlig Grad hæftet sig ved Landejendommene. Skattens Virkning bliver imidlertid ikke saa lidt forskellig overfor Byejeendomme og Landejendomme. For Landejendommene hviler Forrentningsmulighederne væsentligst paa Jorden, dens Drift og dens Dyrkning, medens det for Byejeendommene Vedkommende er de paastaaende Bygninger, som forrenter Jorden, og dér spiller naturligvis Grundens Beliggenhed en overvejende Rolle. Det Tidspunkt, man har valgt til at fremkomme med dette Forslag, er for Byernes Vedkommende og særlig for Københavns Vedkommende i overvældende Grad uheldigt. Det vil være enhver af det høje Tings Medlemmer bekendt, at København befinder sig, hvad Boligforhold og Beboelsesforhold angaar, i en uhyre kritisk Situation, og at man under Hensyn hertil har set sig nødsaget til at anmode om Statens Bistand til at faa Forholdet mellem Ejer og Lejer reguleret og faa oprettet et for-